

صیات

نئزی هبرده ۱۰ فروشند.
سنه لکی پوسته ایله ۵ لیرا.
(اجنبی ملکتار ایچین ۴ دolar).

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بودوته
مراجعت ایدیلیر.
یازی ایشلرلک مرجعی آنفره مریزید.

میان رائماً میان... ریابه راهها یهوده میان فاتالم!...
- یعنی -

۱ نجی جلد

آنفره، ۲۴ مارت، ۱۹۲۷

صایی: ۱۷

حس ایله دیکمز بو احتیاجی دونکی معارف
آدمی ده دویشدی. بر بر صنایع، تجارت،
عملی زراعت... مکتبه آجیلدی. بر آرالیق
بوتون بش سنه لک اعدادیلر بویله مسلک که توجیه
قیلنق ایسته نیلدی. بوتون بو تدبیرلردن صوکرا
ینه وضعیتن منون دکاز. چونکه بویله اوبله
ویریلن قرارلرک بر قسمی هیچ تطیق ایدیله مددی.
آچیلان مکتبه لک بر قسمی ده آزو و ایدیلن ثمره دی
ویره مددی.

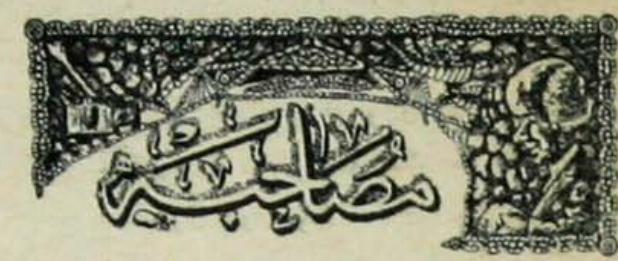
بو حال قارشیسنه شیمیدی به قادر تعیب
ایدیلن اصولی بیرافق لازم کل دیکنه شبهه ایدیله.
بیلیرمی؟ فقط یکی بر یول اختیار ایدر کن نه یه
استناد ایده جکز؟ شبهه یوق کبو خصوصی ده اکامن
استناد کاه بو مؤسسه لک تاریخندن آلا جفمن
در سلدرد. شیمیدی به قادر تعیب اولونان
و ثمره ویرمهین اصولک نه ایچون موقیت تأمین
ایتمدیکنی آرا شدیرارق ماضیده کی شرائطی
دکیشیده بیلیریکمز زمان یکی و دو غر و بر یول
بولش اولورز.

ایشته بونک ایچوندر که هر مملکتده
مؤسسه لک تاریخنه و هر دورده ویردیکی
ثمره نک تیتنه اهیت ویریورلر. هر مملکتده
مؤسسه لک ماضیده ها ماده و نائق در حال
بولا بیلیریکمز. بو اثرلردن هانی دورلرده
و نه شرائط آلتنده بونلرک انکشاف ایدیکنی
اکلا بیلیریکمز.

مع التأسف بزده مؤسسه لک تاریخنه،
اونلرک ناصیل انکشاف ایدیکنی، نه ثمره
ویردیکنی کوسته ریر و نائق بولق اکثریا قابل

بری ترجیح ایده رکن کندیسی ایچوک اک
مهم سائق شواومالیدر: بو امثالی مؤسسه نک
باشنده بولونانلر نه کی شرائط آلتنده موفق
اولدیلر! نه کی یولدن تدبیرلری عقامته اوغرادی
ونه ایچون؟ بونلر اوزرنده دوشونه میش اولان
بر عمل آدمنک حرکتی تصادفه با غلیدر. بلکه
موفق اولور، بلکه صرف ایله دیکی قوت ناما
بوشه کیده ر. حالبوکه دولت آدمنک زمانی و صرف
ایتدیکی قوت؛ جمعیت، دولتك مالیدر. اونک
هیچ بر صورتله ضیاعه اوغر امامی و عحق بر
ثمره ویرمه سی لازم در. فردی حیاتزده برج و ق
ترددلر کیره بیلیر، زمانزی اسراف ایده بیلیرز.
فقط کونک معین زماتی جمعیت و دولت ایشنه
وقایغکی تعهدایتش اولانلرک صرف ایله دکلری
قوت و زمان ثمره ویرمه بر نوع «سواستعمال»
اولور. اونک ایچون مؤسسه لک باشنده بولونانلر
تصادفه کندیلری خی توکایده منلر. اونلر حرکتی خی
حسابه، تحریه به استناد ایده رمکه محور درلر.
ماضیده کی تحریه لری ایسه مؤسسه لک تاریخنده
بولورز.

مثلما مکتب سیسته مزده کنیشلک احتیاجی
حس ایدیبورز. ایلک تحصیل ایله عمومی
تربيه یی آمش اولانلر دها بو کک عمومی
تحصیل کورمه یه جکمه کیره جکلری صنعته
حاضر لا یاق مؤسسه احتیاجر وارد ر. بیلیورز که آنچق بو سایده ملکتک تجارت،
صنعت، زراعت حیاتی کورمه نک اسیر اولقدن
فور تولور، آنچق بو سایده بر طاق وطنداشلر
دها قوتلی مستحصل اولابیلرلر. بو کون شدته

مؤسسه لک تاریخنه و دولت آدمی

جمعیتک عمومی مؤسسه لری باشنده بولونان
دولت آدملرندہ آرانا جق بر طاق و صفار وار.
نجه بونلرک اک مهمی ماضی یه ها ماده تحریه لردن
استفاده ایمکی بیلمکدر. هر فرد استقباله دوغر و
یورور کن بر طاق امکانلر قارشیسنه بولونور.
مؤسسه لری اداره ایله مکلف اولانلر ایچون ده
یورونه جک مختلف یوللر او لا بیلیر. بونلردن بری
اختیار ایده رکن ماضیده با پیلان تحریه لر بزه
رہبرلک ایده رسه حرکتیزده کی قوت، اصابت
ایله دیکمز حقنده کی قناعت، صاغلام اولور.

هیچ فردی حیاتزده ناصیل حرکت اید.
یکمزره دقت ایدیکزی؟ خارجی تاثیرلردن
قوت آلان تمايلا تمز تطمین اولونق ایده.
بونک ایچون بر طاق اشیا آرارز، اونلر پیشنده

قوشارز. تمايلا تمزی تطمین ایده جک اشیایی
انتخاب ایده رکن اک مهم استناد کاهن ز حافظه مندر.
بیلیرز که اسکیدن شو ویا بو ماده بزی تطمین
ایمکن. خصوصی حرکاتز ایچون حافظه نک
قیمتی نه ایسه بر مؤسسه یی اداره ایله یه نلر
ایچون ده او مؤسسه نک تاریخنی ده اودر. هر
هانی بر تدبیر آلا جق اولان دولت آدمی
قارشیسنه بر طاق امکانلر کورور. بونلردن

بونک سبی بک بیسط : اول کنده صنعتک تظاهری
ایچون فردک دها وغیری کاف ایدی . تیاروده ایه
اجتاعی تظاهرانه لزوم واردی .

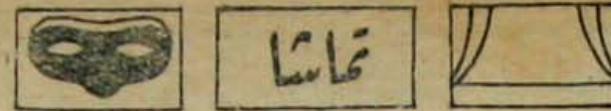
قولوغندۀ طاشیدینی پرده بی راست کلن بر کوشیه
قورارق شمعه سی یاقوب دفی الله آنجه بوتون
صنعتی اظهاره امکان بولان و حتی رفاه ایله یاشایان
اُسکی صنعتکار ایله ، بنایه ، مؤله ، ده قوره ،
رئیس ورده و تیارودن ذوق آلاجق عاشاجله با غلی
اولان شیمیدیکی صنعتکارک تصادف ایندیکی مشکلات
آراستنده بیوک فرق وارد .

عاشاصنعتی بوتون بر جعیتک سویه عرفانیله
علقه داردر . اکبیک بر استعداد ایله طوغمش او لان
بر صنعتکار ، انکشاف ایدوب کندیکی کوسته بیلک
ایچون بر صحنه ، بر اثر واوکا التفات ایده جک بر خلق
ایسته . اونک ایچون درکه بزده عاشاصنعتی انکشاف
ایندیره بیلک ، او لا خلق عاشاصنعتی واحتیاجی
یا پقله ممکن او لور . بوده طاووق و بومورطه حکایه سنه
بکزه . هانکیکی اولدر ؟ خلق صنعتکاری ،
صنعتکار خلق یتیشدیره جکدر . بوداژه فاسددهن
چیقمد ایجه کو جدر .

آشکار او لان برشی وارسه او ده او لا خلق
یتیشدیره جک او لان ایلک صنعتکار لری ، هرن به باشه
اولوره اولسون ، وجوده کتیره رک بر عاشاصنوه سی
یاراعق لزومیدر . بونوهی ده بالطبع بنه خلق بنه یعنی
خلق تثیل و اداره ایده منور زمره نک یا عاسی لازم در .
یکری سنه اول دارالبدایع بو منطقه تأسیس
ایدیلی . فقط « آز کنیدی او ز کنیدی » ، دره په دوز
کنیدی » تعبیره یکری سنه سوکرا کورولدی که
دارالبدایع بر آرپا بونی بول کیتش . بونک سبب ؟
هیچ شبیه سز مسنه نک اقتصادی جهیزد .

دارالبدایع تأسیس ایدلیکی وقت شیمیدیکی کی
وارداتیله بعض صنعتکار لری یکنیدیره جک بر مؤسسه
خیریه شکنده دکلکی . منتبلریشک جیاتی و حتی
استقبالری خیریه تأمين ایده جک بر بودجه یه مالک بر صنعت
او جانی او لارق وجوده کتیره لش ، خلقه عاشاصنعتی
ویرمک واوکا عرفان ساحه سندہ بول کوسترمک ایچون
یاغنی بیلت پاراستدن آلامیان بر چراغ اولق وظیفه سی
ویریلشیدی .

دارالبدایع بر طرفدن ، کنیدی در سخانه لرند
طوبیلانان صنعت هو سلیلریه عاشاصنعتی یا پارکن
ایچلرندہ تایز ایده نلری ده صحنه یه چیقارارق خلق
عاشاصنعتی یا پقله ایشه باشامشیدی . ادبیات ،
انداد ، میمیک ، اوضاع و اطوار خواجه لری ،
صنعتکار لرک صیحاق صالحی لری ، کتبخانه لری ، پرووا
صحنلری و هر شیشند داهما مهم او لارق یاشاصنعتی
قادار آیقلری واردی . او وقته قادر ذلیل کورولن
صحنه ، آرتیق بر شرف واعتبار ساحه سی اولش ،
صنعتکار لرک حیات واسقیابی تأمين ایده بیلور بر مالک
عد او لو غنمه باشامشیدی . تحصیل کورمش بعضی
کنجلر قوشیدیلر و تورک قادریتک صحنه یه چیقاماسی کی
بک بیوک بر مانع قارشو سندن یه ڈلیزا ، قفار ،
آزیف خاغله نورکه او قوم و یازمک او کرمتیه ارک

بزده عاشاصنعتی

با انسانی بیلان بر معمار ، طاشلری عجمیجه
بربری اوسته بیغارق او بیا بیع ایسته بیلرین صرف
ایندیکی امکاره نصل آجر و مرحت طویاره اوروبالی بر
تیار و جی ده بزم یکری سنه دنبری بوساخه ده بایدی یغز
غیر تلر و بوصو صده صد ایندیکی امکاره آجی مقدن
کنیدی کی آلاماز .

زوالی بزر ! اورتا و بونی و قره کوزده نه قدار
ما هر دک . تیار و بیه کچنجه نه دن بولیه عاجز قالدی ؟

روسیدن ۳۰۰۰،۰۰۰ آلنون لیرالق مال ادخال
وینه عینی سنه ده بولملکته ۸۵۰ بیک لیرالق قادر
مال اخرج ایشز . مثارکدن سوکرا رو سیه ایله
تجارت معاملاتی لهمزه در . ۳۶۱ سنه سندہ کی ادخال آن
۴ میلیون لیرای کچنکده ایدی .

رو سیه محصول آندرن بک چو غنی ایچین بک کوزل
بر مخر جدر . بالحاصه بلاموط ، بلاموط خلاصه سی ،
قورو ویا شیشلر ، باموق رو سیه بیوک رواج
تأمین ایتکدده درلر .

بوایکی معاهده نک تورکی تجارتندہ یکی انکشافل
تأمین ایده جکی شبه سزد .

شو و سیه ایله بیوک ایشز برا آز بخت ایندیکی
برایکی سامه بنه عودت ایدیبورز . دنیا اقتصادیات نک
سوک آلمانی شکل و ما هست « فردی » تشباته غیر
مساعددر . تجارتندہ اقتصادیات نک « فردی » کلے سی آرتق
معنا نز بر افظ کی تلق او لتفه باشانشدر . حتی

فرانسلر بیله بو کله بیه و کله نک پروغرامه تعصبه
طر فدار او لدقیری اعلان ایتدیکاری حاله همکنلرندہ کی
نظام اقتصادی کیتکه فردیتے آرقه چویر مکده در .
آلمانیاده قارتلر ، فرانسده سندیه و قوتو اولر ،

آمریقاده تروستلر و هر یرده کیتکه توسع ایدن
قویر ایفلر ... فردیتی اکل و بلع ایتکدده در . سرمایه نک
سوک سنه لرده کی بحران لری ، استحصال عالمندہ کی
تحولر اوزریه اقتصادیات بوندن او تو ز سنه او ایکی

شکنند چیقار مشددر . ترکنلر ، ای شکل ایش غر و بلر .
در که کیتکه قورقون بیه برشکل آلان بازار رقبانی
سی و سرمایه رقبانی بر درجه به قدر تنظیم ایدیبورز .
غایت فی و مضبوط اصول داژه سندہ جالیشان
بو تعضول قارشو سنه بزایداتی شکنند چیقار سه سق

طبیعیدرکه غایب ایدر ز و بیوک فدا کار لفله الدهایدیلن

تورک جهوریتک اقتصادی دوشیر بیز . بو اعتباره

ملی اقتصادیات قارشو سمه چیقان طرفه متاظر بر

صورتندہ تنظیم و تنیق ایک او لالیدر .

بو بمحی بیتیر مزدن اول سوک کونلرندہ امضالاتان

معاهده نامه لرک بر آن اول تصدیق ایدیلوب مرعیه

کیمی میتیسی ده آبریجده اظهار ایکی وظیفه عدایلر ز .

غائب بختیار

آلمانیا بزدن کلی مقدارده فوتون ، قوری بیش ،
بالحاصه فندق ، با غرساک ، دری ، قوش بیعی
یومورطه ، آفیون ، خالی ، باموق ، بیانگی آلیر .
هامبورغ شهری تورک آفیون ، فندق ، با غرساک
پیاسه سیدر . وقتیله خیل مقدارده کیتھ ادخل
ایدر لردی .

تورکه آلمانیادن هر نوع ماکنه ، کاغذ ،
منسوجات ، تخفیف ادخال ایتکدده در .

آلمانلر تجارت خارجیه ده او زون و عددی لقره دیلر
سیستمنی یه قبول ایتکه متایلر در . یقیندہ شرقدہ کی
ایشلریه بیوک بر و سع ویر دیلر . با خصوص که بزه
ادخال ایده جکاری ماللردن بر اکثریتی ما کنه تشکیل
ایندیکی و بونارده کو مرک و رسمندن معاف بولندیفی
جهتله بزه قارشی بر آز ممتاز موقعده بولنور لر .

شوقدرکه بزم طرفه مذا کرائی اداره ایدن
رجال بونقطه بی نظر دقته آلدرق معاهده نک امضا سنه
قادار کو مرک رسی اعتباریه آلمانیا به ادخال
اولنیمان خالیلر من ایجین مهم تزیلات تأمین ایتکلر در .
اسکیدن بوز کیلو سنده ۲۴۰۰ مارق کو مرک
رسمنه تابع او لان خالیلر من معاهده موجنجه شمی
۸۰۰ مارق ویره جکلر در کای امیاز لردن معدود در .
قورو او زوم و ساژ قوری یشلر ایجین ده ای
تزیلاته موفق او لشدر .

— بو معاهده سایه سنده آلمانیا ایله تورکه
آراستنده کی مبادرات منظم و آهنگدار بر شکله
کیر مشددر . شو قادارکه تورک تاجر لری ده بونه
اعظمی فائده تأمین ایده بیلمری ایجین آور و با بالحاصه
آلمانیاده کی تجارتی و اقتصادی تشکیل اهه متاظر آشکیلات
وجوده کتیر ملری ضرورید .

روس تورک تجارت معاهده سی ده سوک کونلرده
امصال اندشدر . شرق و اقتصادیات عالنه بک کنیش
تجارتی فعالیت ساحه سی آچه جق او لان بو معاهده
دینه بیلر که اک او زون سوره فی اک کو ج مذا کر اهه
زمین او لایدر . مذا کرات ایجه مشکل اهه داعی او لش
وبر آرده لق اقطع ته لکه لرندہ کیر مشدی ، نهایت
آکلاشیق ممکن او لشدر .

مشکل اهه تأسیس ایدن اک بیوک سبیلردن بری ده
ساویه ترو سیه سندک اقتصادیات پر نیپلری او پر لیپلری
کوره باید قلری تشکیل ام . اول امر ده بوتون تجارتی
معاملاتی حکومت مقانیزمه سیله اداره ایک اصولی
قبول ایدن رو سیه بو احوال مشکل اهه ته لردن طولای
بر آز تعديلات یا بش و فقط بلی باشی اخراجات
و ادخالات معاملاتی یه رسی تشکلر واسطه سیله
اداره ایتکدده بولونشدر . بو اعتباره اخراجات
مواد ایزدنده تنظیم وتنیق ایک او لالیدر .
اولان یاش و قوری یشلر سربست تجارتیه داخل
او لادیفی کی سربست تجارت معاملاتی ده تأدیه خصوصی
کلی تقيید اهه تابع بولونقده ایدی . یکی تجارت معاهده سند
بو تقيید اهه ایجه رفع ایش او لدیفی کوری بیور ز که
مهم بر موافقیدر . رو سیه ایله ده آرامزدہ کی تجارت
معاملاتی پیلانچو سی بزم علیم زده ایدی . دده ۳۲۹

